ДИНИ ТӘ"ЛИМЛӘР ВӘ ТӘБАБӘТ

Бәһаизм дининин физики сағламлыг вә чисмани паклыг һаггында елми тәбабәтлә сәсләшән, лакин елми тәбабәтдән фәргли олараг онлары илаһи-дини јөндән ачыглајан бујуруг вә әһкамлары илә танышлығы, вә"д етдијимиз кими, давам етдиририк. Лакин бу бујругларда рәсми кикијенанын тәләбләриндә олдуғу кими, инсанлар тәкчә өз бәдәнләринин сағламлығынын гејдинә галмаға дә"вәт олунмур, һәм дә чисмани паклығынын һармоник вәһдәтинә һәвәсләндирилир.

Үмуми шәкилдә јанашдыгда, тарихән мүхтәлиф дөврләрдә пејғәмбәрләр васитәсилә инсанлыға назил олмуш мүгәддәс јазыларын, демәк олар ки, һамысында чисмани вә руһи тәмизлик вә онларын үзви вәһдәти һаггында хүсуси олараг бәһс олунур, әксәр дини ајин вә мәрасимләрдә, әләлхүсус Танры ибадәтләриндә бу барәдә бујруг вә һөкмләр даһа чох јер тутур.

"Дини тә"лимләр вә тәбабәт" рубрикасынын нөвбәти јазысында Ч. Е. Есслемонтун "Бәһа-Улла вә Јени ера" китабынын "Сәһһәт вә шәфа" фәслиндән охучуларымыза јени парчалар тәгдим едирик.

АСИФ.

СӘҺҺӘТ ВӘ ШӘФА

II ЈАЗЫ

(әввәли гәзетимизин 8-чи нөмрәсиндә)

ПЕЈҒӘМБӘРЛӘРИН БУЈУРУГЛАРЫНА ӘМӘЛ ЕТМӘЈИН НӘТИЧӘЛӘРИ

Тәләбләринә әмәл етдикдә сағламлыға мүсбәт тә"сир көстәрән-садә һәјат тәрзи кечирмәк, кикијена гајдаларыны көзләмәк, спиртли ичкиләрдән вә тирјәкдән имтина етмәк вә с. бу кими бујуругларын фајдалылығы бүтөвлүкдә көз габағындадыр вә онлары изаһ етмәк лазым келир. бунунла белә, һәмин бујруглар һәјати зәрурәт кими даһа јүксәк дәјәрә маликдирләр.

Әкәр онлара һәр јердә әмәл олунсајды бир чох јолухучу, һабелә дикәр әксәр хәстәликләрдән инсанлар тезликлә вә бирјоллуг хилас олардылар. Ахы, ән садә кикијена гајдаларына мәһәл гојмамаг вә алкагол вә тирјәкә олан мејлдән јаранан хәстәликләрин сајы олдугча чохдур. Бунлардан әлавә һәмин һөкмләрә әмәл етмәк тәкчә инсанын сағламлығына јох, һәм дә онун давранышы вә характеринә өз мүсбәт вә бөјүк тә"сирини көстәрмиш оларды.

Алкагол вә тирјәк инсанын һәрәкәтләриндән вә чисминдә көзләнилән хәстәликләрдән хејли әввәл, онун руһуна тә"сир көстәрир. Одур ки, нәфсини горуја билмәк инсана физики фајдадан чох, мә"нәви вә руһи фајда бахш едир.

Абдул-Бәһа тәмизлик вә сәлигәлиликлә бағлы бујурур: "Һәрчәнд заһири тәмизлик вә сәлигәлилик физики иш һесаб олунур, анчаг о, инсан руһуна бөјүк тә"сир көстәрир. Тәмиз вә пак вүчуда малик олма фактынын инсанын руһуна күчлү тә"сири вардыр..."

Абдул-Бәһа өјүдләри, 3-чү чилд, сәһ 581

Әкәр киши вә гадын мүнасибәтләриндә Пејғәмбәрин исмәт вә бәкарәт ганунларына нисбәтән әмәл едилсәјди, хәстәлијин даһа бир сәбәбиндән хилас олмаг оларды. О заман минләрлә күнаһкар вә күнаһсыз инсанларын, ушагларын вә валидејнләрин сағламлығыны мәһв едән ијрәнч зөһрәви хәстәликләр кечмишин јаддашында галарды.

Әкәр Пејғәмбәрин һагг-әдаләт, гаршылыглы јардым вә доғмаларына, еләчә дә өзүнә севки һаггында бујуругларына нисбәтән әмәл едилсәјди, о заман бир тәрәфдән үзүчү әмәк, һәдсиз јохсуллуг вә јашајышын ағырлыгларындан: дикәр тәрәфдән бир јерә чәмләшдикдә инсанын физики, психи вә руһи һәјатыны дидиб парчалајан позғунлуг, әталәт вә һәдсиз дәбдәбәдән гачмаг оларды.

Муса, Будда, Иса, Мәһәммәд Пејғәмбәр, јахуд Бәһа-Улланын мә"нәвијјат вә кикијена мәсәләләринә аид әһкамларына садәчә әмәл едилсәјди, әнчәдән хәстәликләрдән горунма ишиндә онлар һәкимләрин бүтүн көстәришләриндән вә кикијенанын ичтимаи мүһафизәси тәрәфиндән мүәјјәнләшдирилмиш гајдаларындан чох фајда вермиш оларды.

Һәгигәтән дә чәсарәтлә тәсдиг етмәк олар ки, һәмин бујруглара һамылыгла әмәл едилсәјди, сағламлыг да үмуми сәрвәтимизә чевриләрди. Инди даһа тез-тез баш вердији кими, көрпәликдә, кәнчликдә јахуд јеткин јашларында хәстәликләрә јолухмуш, јахуд гырылмыш һәјат әвәзинә, инсанлар ағачдан дүшмәздән әввәл јетишән, даһа ләтафәтли олан сағлам мејвә кими гочалығын сон һәддинә кими јашајардылар.

ПЕЈҒӘМБӘР-ЛОҒМАН

Анчаг биз ән эски чағлардан пејғәмбәр бујуругларына бир гајда олараг әмәл едилән јох, гејри-ардычыл, мүстәсналыгла риајәт олунан бир дүнјада јашајырыг:бурада инсанын өзүнә олан севкиси Аллаһа олан севкисиндән даһа күчлү һөкмә маликдир, бурада мәһдуд вә шәхси нијјәтләр үмуминсанлығын мәнафејиндән јүксәк тутулур, бурада мадди не"мәтләр вә һисси ләззәтләр инсанлығын сосиал вә руһи сәадәтиндән даһа чох севилир.

Чәмијјәтдә руһи вә физики нагисликләр доғуран шәраити јарадан әмәксиз рәгабәт вә зиддијјәтләр, зүлм вә тиранлыг, ифрат зәнкинлик вә һәдсиз јохсуллуг бурадан мејдана кәлмишдир. Вә онун сонлугу кими инсанлығын ағачы хәстәдир вә бу ағачда һәр бир јарпаг үмуми хәстәликдә иштирак едир.

Һәтта ән пак вә мүгәддәс инсанлар башгаларынын күнаһы үчбатындан әзаб чәкирләр. Бүтөвлүкдә чәми инсанлыг кими, ајры-ајрылыгда һәр бир милләт вә фәрдин дә мүаличәси зорудир.Буна көрә дә, өз мүгәддәс сәләфләри кими, Бәһа-Улла да анчаг сәһһәти горумағын јоллары јох, һәмчинин сағламлыг итирилдикдә ону бәрпа етмәјин үсуллары һаггында да көстәришләр верир. О, руһумузу вә чисмимизи сармыш дүнјәви хәстәликләрин Бөјүк Лоғманы, Шәфаверичиси кими зүһур едир.

(Арды вар)

Дүзәлиш: өтән јазымызда китабын ады "Бәһа-Улла вә Јени ера" әвәзинә, сәһвән "Бәһаизм вә Јени ера" кими кетмишдир.

"ТӘВІВ"

Тә'сисчи:
Н. Нариманов адына Азәрбајҹан Тибб Университети.

Әлјазмалары кери гајтарылмыр.

Гәзет "Азәрбајҹан" нәшријјатынын компу-